

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20265 - Art Medieval II (1200-1500) / 1
Titulació	Grau d'Història - Quart curs Grau d'Història de l'Art (Pla 2014) - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Sebastiana Maria Sabater	15:00	16:00	Dimecres	09/09/2019	31/01/2020	BB-05 / Ramon Llull
Rebassa						
<i>Responsable</i>						
tina.sabater@uib.es						

Contextualització

L'assignatura s'inclou dins el mòdul "Història de l'Art general universal" del pla d'estudis del Grau en Història de l'Art, matèria "Història de l'Art Medieval". És obligatòria i s'imparteix durant el primer semestre del tercer curs.

A partir dels coneixements i competències assolides a les assignatures de Formació Bàsica, consisteix en l'estudi historicoartístic dels segles de la Baixa Edat Mitjana. Fent una subdivisió per manifestacions artístiques -arquitectura, escultura i pintura- es dedicarà especialment a l'art gòtic, per raó de la importància de dita cultura en el desenvolupament general de l'etapa històrica. Les expressions artístiques es contextualitzaran des d'una perspectiva històrica, social i cultural.

Requisits

Recomanables

Per un major aprofundiment en els continguts es recomana cursar l'assignatura després d'haver aprovat les següents del mòdul Formació Bàsica: "Cultura visual: temes i símbols en la Història de l'Art", "Lectura i anàlisi de l'Art l'Arquitectura", "Iniciació a la Història de l'Art I: Antic i Medieval" (o bé, del pla 2009, "El

Guia docent

Concepte de Creació. Promotors, Clients i Artistes" i "Iniciació a la Història de l'Art: l'Art en el seu context" en substitució de la darrera que s'ha esmentat del pla d'estudis del 2014).

Competències

Específiques

- * CE-1. Competències fonamentals (saber disciplinar). Conciència crítica de les coordenades espai i temps (diacronia i sincronia) i dels límits i interrelacions geogràfiques i culturals de la Història de l'Art
- * CE-2. Competències fonamentals (saber disciplinar). Visió diacrònica general de la Història de l'Art universal

Genèriques

- * CB-2. Saber aplicar els coneixements d'Història de l'Art per a l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de l'àrea d'estudi
- * CB-3. Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants de l'àrea d'estudi, per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caràcter social, científic o ètic
- * CB-4. Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic especialitzat i no especialitzat

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts es desenvolupen en 6 blocs temàtics, el primer de caràcter introductori.

Continguts temàtics

BLOC 0. INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA

Marc de la producció: cronologia i definició de les àrees historicoartístiques. Fonts per al seu estudi

BLOC 1. EL GÒTIC PRIMITIU

1. Els orígens: St. Denis i l'abat Suger. Les portalades reials de St. Denis i Chartres
2. Les catedrals del gòtic primitiu i la seva escultura
3. El Císter a l'època gòtica. Monestirs cistercencs a la Península Ibèrica. El primer model arquitectònic dels ordes mendicants

BLOC 2. L'ARQUITECTURA GÒTICA

4. Els models francesos. Les catedrals clàssiques i el gòtic radiant. Les respostes regionals
5. L'expansió de l'arquitectura francesa a Castella
6. El gòtic meridional a la Corona d'Aragó
7. El gòtic meridional a Itàlia. L'arquitectura monàstica i les catedrals

Guia docent

8. Espai, mobiliari i decoració a la construcció religiosa
9. Arquitectura del segle XV. El darrer gòtic anglès i el gòtic flamíger. Els arquitectes nòrdics al Regne de Castella
10. L'arquitectura civil. Tipologies i obres

BLOC 3. ARQUITECTURA HISPANOMUSULMANA i MUDÈJAR

12. L'art nazarí: l'Alhambra de Granada
13. El mudèjar cortesà: sinagogues, capelles, intervencions palatines i arquitectura militar
14. Mudèjar i *mudejarismos* en la hispanització dels models. L'arquitectura castellana en temps dels Reis Catòlics.

BLOC 4. L'ESCUPTURA GÒTICA

15. França i la creació dels models. Gòtic clàssic i estil sant Lluís. Evolució durant el segle XIV. La difusió: els models francesos al Regne de Castella
16. Els centres alemanys. Del gòtic clàssic a l'expressionisme
17. La interpretació del gòtic a Itàlia. Les escoles de Pisa i Siena i el tema de la *renovatio* clàssica. El *trecento* a Toscana
18. L'escultura del segle XV. Claus Sluter i l'escultura borgonyona. Escultura flamenca i hispanització dels models al Regne de Castella

BLOC 5. LES ARTS DEL COLOR

19. El model francès. Vitralls i miniatura: l'estil del primer gòtic. Difusions i singularitats: l'*scriptorium* d'Alfons X. Les innovacions del 1300
20. El model italià. La renovació de la *maniera greca*. La pintura italogòtica: el focus d'Assís, Giotto i l'escola de Siena. Els pintors italians a la cort d'Avinyó. La difusió dels models italians: els retaules catalans
21. El gòtic internacional o estil 1400. Escoles i manifestacions: miniatura franco- flamenca i llombarda, pintura sobre taula a Centroeuropa, els retaules valencians
22. La pintura dels primitius flamencs. Pintura flamenca i flamenquitzant a Europa

Metodologia docent

La metodologia de treball de l'assignatura contempla diferents tipus de sistemes de treball, dividits en sessions presencials (amb la professora) i no presencials (treball autònom).

Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia de l'alumnat en l'aprenentatge, l'assignatura forma part del projecte Campus Extens. Així l'alumne tindrà a la seva disposició una comunicació en línia amb la professora, com també material en documents electrònics.

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu, la professora establirà els fonaments teòrics i el marc de coneixements dels temes que	50

3 / 7

Data de publicació: 20/06/2019

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.
©2019 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			componen la matèria. A més, es donarà informació sobre el material que haurà d'utilitzar l'alumnat per preparar de forma autònoma els continguts.	
Classes pràctiques	Exercicis i tasques de l'alumnat	Grup gran (G)	Comentari de lectures i anàlisi d'obres. Mitjançant aquest procediment es treballaran punts específics del temari, s'aprofundiran els continguts generals i es treballaran les competències específiques.	6
Avaluació	Avaluació parcial	Grup gran (G)	Seguir el procés d'aprenentatge pel que fa específicament a saber analitzar obres de l'època objecte d'estudi. La primera prova dins el procés d'avaluació continuada consistirà en l'enquadrament cronològic i espacial de l'arquitectura (blocs 1, 2 i 3) a partir de l'anàlisi de les seves característiques tipològiques, estructurals i formals. La lectura obligatòria també podrà ser objecte d'avaluació.	2
Avaluació	Avaluació parcial	Grup gran (G)	Seguiment del procés d'aprenentatge dels alumnes pel que fa específicament a saber relacionar obres de la plàstica gòtica amb el seu context historicoartístic, social i cultural. La segona prova consistirà en la formulació de preguntes amb el suport de material visual. El tema preparat de forma autònoma també podrà ser objecte d'avaluació.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Activitats complementàries	Amb la finalitat d'afavorir l'aprenentatge autònom, es duran a terme dues activitats complementàries. Temes d'arquitectura. Resum i comentari d'una lectura obligatòria que es concretarà durant la presentació de l'assignatura. Temes d'arts plàstiques. Preparació d'una monografia sobre una obra.	20
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació del temari	Després de l'exposició per part de la professora a les classes magistrals i del treball conjunt a les classes pràctiques, l'alumne haurà d'aprofundir en la matèria a partir del material bibliogràfic indicat a la guia docent i recomanat per la professora.	70

Guia docent

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

El procediment d'avaluació d'aquesta assignatura està directament vinculat amb la metodologia de treball presencial i no presencial abans exposada.

- Dues avaluacions parcials. Cada prova puntuarà sobre 4 punts. Atenció: és un requisit obtenir una nota igual o superior a 2 punts en cada una d'elles. La primera prova (temes arquitectura) tindrà lloc a mitjan del quadrimestre. El dia fixat per a l'avaluació complementària es farà la segona prova (temes arts plàstiques) i, en el cas, es podrà recuperar la prova sobre els temes d'arquitectura. L'avaluació extraordinària permetrà recuperar les proves no aprovades.

Els punts obtinguts amb les activitats a desenvolupar es sumaran a les notes finals de les avaluacions.

-Comentari de la lectura obligatòria: 1 punt.

-Lliurament de la monografia: 1 punt

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Avaluació parcial

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	Seguir el procés d'aprenentatge pel que fa específicament a saber analitzar obres de l'època objecte d'estudi. La primera prova dins el procés d'avaluació continuada consistirà en l'enquadrament cronològic i espacial de l'arquitectura (blocs 1, 2 i 3) a partir de l'anàlisi de les seves característiques tipològiques, estructurals i formals. La lectura obligatòria també podrà ser objecte d'avaluació.
Criteris d'avaluació	Es valorarà la capacitat analítica, així com l'ús adient del vocabulari específic.

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 2

Avaluació parcial

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Seguiment del procés d'aprenentatge dels alumnes pel que fa específicament a saber relacionar obres de la plàstica gòtica amb el seu context historicoartístic, social i cultural. La segona prova consistirà en la

Guia docent

	formulació de preguntes amb el suport de material visual. El tema preparat de forma autònoma també podrà ser objecte d'avaluació.
Críteris d'avaluació	Es valorarà la capacitat de relació entre els continguts, la formulació ordenada de conclusions, així com l'ús adient del vocabulari específic

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 2

Activitats complementàries

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Amb la finalitat d'afavorir l'aprenentatge autònom, es duran a terme dues activitats complementàries. Temes d'arquitectura. Resum i comentari d'una lectura obligatòria que es concretarà durant la presentació de l'assignatura. Temes d'arts plàstiques. Preparació d'una monografia sobre una obra.
Críteris d'avaluació	Es valorarà la capacitat de reunió i interpretació de dades rellevants de l'àrea d'estudi, la capacitat analítica i de síntesi i el control terminològic especialitzat.

Percentatge de la qualificació final: 20% amb qualificació mínima 1

Recursos, bibliografia i documentació complementària

La bibliografia s'articula a partir dels blocs que estructuraven el temari. La bibliografia bàsica compren una selecció dels manuals a l'abast, tot i que s'haurà de fer ús de la complementària a partir de les indicacions de la professora.

Bibliografia bàsica

CERDÀ GARRIGA, M., JUAN VICENS, A., SABATER REBASSA, T., *Els móns nòrdic i mediterrani. Relacions artístiques i culturals entre els segles XIV i XVI*, Palma, Edicions UIB-IEB, 2017 (llibre electrònic)
GRABAR, O., *La Alhambra. Iconografia, formas y valores*, Madrid, Alianza, 1980
PANOFSKY, E., *Los primitivos flamencos*, Madrid, Càtedra, 1998
SIMSON, O. von, *La catedral gòtica. Los orígenes de la arquitectura gòtica y el concepto medieval del orden*, Madrid, Alianza, 1980
WILLIAMSON, P., *Escultura gòtica 1140-1300*, Madrid, Càtedra, 1995

Bibliografia complementària

Es facilitarà en document pdf. a l'apartat Recursos de l'assignatura a l'Aula Digital

Altres recursos

Consulta d'imatges:
<http://hipatia-uab.es/internart>
<http://www.artcyclopedia.com>
<http://www.netserf.org>
<http://www.frammentiarte.it>
<http://pintura.aut.org> (*La ciudad de la pintura*)
<http://www.qantara-med.org>

Guia docent

<http://www.monestirs.cat>

